Kainuun liiton asiantuntijalausunto: Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko (VNS 12/2025 vp)

17.4.2026

vt. Aluekehitysjohtaja Anna-Riikka Karhunen

Elinkeinot ja aluekehitys –vastuualue, Kainuun liitto

Yleistä

- Kainuun liitto pitää Maaseutupoliittisen selonteon tavoitetilaa vuoteen 2040 erittäin kannatettavana.

- Vision lähtökohta ja ajatus siitä, että erilaisia alueita kehitetään niiden omista lähtökohdista käsin, on todella tärkeä.
    - Paikkaperustaisen politiikan vahvistaminen ja kehittäminen

Saavutettavuus

- Pysyvä lisäys perusväylänpidon rahoitukseen
- Kolmen tunnin saavutettavuustavoite maakuntakeskusten ja pääkaupunkiseudun välillä
- Laajakaista- ja digitaalisen infrastruktuurin rahoitus
- Yksityisteiden valtionavustusten vahvistaminen

Osaaminen ja koulutus

- Lukiokoulutus ja toisen asteen koulutuksen alueellinen saatavuus maaseutualueilla
    - Esimerkkinä Taitotehdas

Investoinnit ja uudistuminen

- Sähkön kantaverkon vahvistaminen koko Suomessa
  - Mahdollistetaan energiaintensiiviset investoinnit myös harvaan asutuille maaseutualueille

- Alueellisen näkökulman varmistaminen EU-ohjelmakauden 2028-2034 NRPP-valmistelussa ja toimeenpanossa

- Maaseudun TKI-toiminnan ja Leader-rahoituksen heikkeneminen uhkana

- Erityistalousalueet

Oikeudenmukaisuus ja osallisuus

- Luonnonvarojen hyödyntämisestä syntyvien hyötyjen ja haittojen reilu jakautuminen
  - Esimerkkinä kaivosveron muutos

- Maaseutuvaikutusten arviointi esimerkiksi palveluverkkopäätöksissä

Lopuksi

- Maaseudun kehittäminen ei ole tekohengittämistä vaan kasvupolitiikkaa.
- Maaseudun kehittäminen on koko Suomen kilpailukyky- ja turvallisuuskysymys.
  - Itäisen Suomen elinvoima on strategisesti kriittinen.
- Maaseudun kehittämisen tärkeimpiä toimenpiteitä on sähkön kantaverkon vahvistaminen koko Suomen alueella.
  - Tämä avaa mahdollisuudet sekä energiantuotannolle että teollisille investoinneille.
- Maaseudun kehittämistä ja kehittämisen mahdollisuuksia on ajateltava isosti -maaseutu kehittyy kyllä, kun sitä ei estetä.

KAINUU

Kiitos!